

GHMP

Galerie hlavního města Prahy
Prague City Gallery

PREZENTACE VÝSLEDKŮ PRŮZKUMU A RESTAUROVÁNÍ POMNÍKU SV. VÁCLAVA

24. 10. 2018, 17.00

Dům U Kamenného zvonu, koncertní sál

Galerie hlavního města Prahy nechala v letech 2016–2017 provést podrobný restaurátorský průzkum pomníku sv. Václava na Václavském náměstí spojený s přesným zaměřením celého pomníku a sousoší – fotogrammetrií. Průzkum byl zaměřen zejména na zhoršující se stav povrchu žulového podstavce. Pomocí moderních analýz a technologií se restaurátoři snažili rozkrýt příčinu povrchových destrukcí a navrhnout optimální způsob restaurování a ochrany. Bronzová jezdecká socha byla restaurována před několika lety, zde bylo třeba pouze obnovit povrchovou konzervaci voskem. Zároveň byla při konzervaci provedena i endoskopická prohlídka vnitřku jezdecké sochy, která s využitím nejnovějších optických technologií přinesla nová zjištění.

Projekt vznikl za podpory Magistrátu hlavního města Prahy.

Přednášející

Mgr. Marie Foltýnová, PhD. – kurátorka a vedoucí oddělení správy veřejné plastiky, GHMP

Ak. soch. Vojtěch Míča – restaurátor, vedoucí atelieru figurálního sochařství, AVU

Prof. Dr. Ing. Karel Pavelka – Katedra mapování a kartografie, Fakulta stavební ČVUT v Praze

Prof. Mgr. Richard Příkryl, Dr. – Ústav geochemie, mineralogie a nerostných zdrojů, Přírodovědecká fakulta UK

Ak. soch. Andrej Šumbera – restaurátor uměleckých děl z kovu, AVU

Program prezentace

17.00 Zahájení prezentace

17.05 1963–2018 Pomník a jeho život

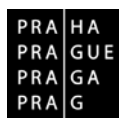
Marie Foltýnová, Galerie hlavního města Prahy

Krátký úvod a shrnutí péče o pomník sv. Václava za posledních 55 let, kdy byl svěřen spolu s celým konvolutem veřejných plastik do správy Galerie hlavního města Prahy. Během této doby se měnily nejen samotné postupy restaurování, ale i zásady památkové péče. Velké dopravní stavby 20. století změnily Václavské náměstí i charakter umístění jezdeckého pomníku dodnes uctívaného českého světce, symbolu české státnosti. Vnímání pomníku širokou veřejností a názory na úpravu bezprostředního okolí pomníku, na jeho funkci a uplatnění ve veřejném prostranství největšího pražského náměstí se různí a často si vzájemně odporují.

17.15 3D dokumentace pomníku sv. Václava

Karel Pavelka, Karel Pavelka ml., Paulina Raeva, Jaroslav Šedina, Katedra geomatiky, FSv ČVUT v Praze

V rámci průzkumu pomníku sv. Václava na Václavském náměstí v Praze byla provedena podrobná a přesná 3D dokumentace stavu pomníku. Využita byla metoda laserového skenování přesným terestrickým laserovým skenerem Faro (celkem 27 stanovisek), dále byla využita fotogrammetrická technologie IBMR (*Image-based Modeling and Rendering*) s využitím kalibrované poloprofesionální zrcadlovky Canon 5D (cca 1800 fotografií). Výstupem z použití obou technologií byla mračna bodů, která

Galerie hlavního města Prahy je jednou z nejvýznamnějších galerií v České republice, která se ve své výstavní činnosti zaměřuje zejména na moderní a současné umění. Shromažďuje, ochraňuje a odborně zpracovává umělecké sbírky hlavního města Prahy. V současné době GHMP vystavuje v sedmi objektech: v Domě U Kamenného zvonu, v Městské knihovně – 2. patro, v Colloredo-Mansfeldském paláci, v Domě fotografie, v Bílkově vile, v Zámku Troja a v Domě Františka Bílka v Chýnově.

byla zpracována do podoby nepravidelné trojúhelníkové sítě s texturou. Experimentálně byla data též sloučena v jediný model v softwaru *Capture Reality* pro maximální možný detail objektu. Finálně tak byly vytvořeny celkem tři modely, jeden z laserového skenování, druhý z fotogrammetrického měření a třetí kombinací obou výše uvedených metod. Jako nejkvalitnější se ukázal fotogrammetrický model s počtem asi 150 milionů bodů a věrnou texturou.

17.40 Problematika degradace žuly – laboratorní průzkumy

Richard Přikryl, Ústav geochemie, mineralogie a nerostných zdrojů, Přírodovědecká fakulta UK

V rámci podrobného restaurátorského průzkumu byly provedeny doplňující laboratorní analýzy, které měly shromáždit dostatek informací k nalezení optimálního postupu při restaurování podstavce a následné dlouhodobé péče o tento monument. Příspěvek se bude zabývat vyhodnocením laboratorních výsledků a naznačení příčin degradace povrchové vrstvy žuly z hlediska mineralogie.

18.05 Restaurování a konzervace žulového podstavce

Vojtěch Míča, restaurátor kamene, AVU

Před restaurováním bylo nutné povrch podstavce pomníku pečlivě očistit od znečištění smogovým spadem, stékajícími konzervačními nátěry bronzových soch i výkvěty solí, což silně zkreslovalo původní zabarvení žuly. Bylo nutné určit rozsah degradovaných míst a nalézt faktický spárořez žulových kvádrů. Bylo potřeba vyřešit, jak zatmelit stávající prohlubně a krátery po odpadných „puchýřích“ a vhodně je zaretušovat. Restaurování tmelem je oprava dočasná, objevovat se budou nové a nové degradace, které lze eliminovat jedině vhodnou a opakovanou konzervací.

18.30 Průzkum konstrukce jezdecké sochy pomníku sv. Václava

Andrej Šumbera, restaurátor kovů, AVU

Celkové pojetí konstrukce jezdecké sochy je velmi odvážné – pouhé dva trny v nohou koně nesou celkovou váhu, přibližně 4–4,5 tuny. Jakékoliv narušení dvou nosných trnů by vedlo k nachýlení plastiky, přičemž změna těžiště by vedla k přetížení trnů, ohybu a pádu plastiky. Průzkumy vnitřní konstrukce plastiky byly provedeny postupně při restaurování v roce 2005 a při rekonzervacích v letech 2011 a 2017. Poznatky byly získány vlastním vizuálním průzkumem, zaměřením, fotografickými záznamy a videozáznamy z endoskopické kamery. Dále byly při průzkumu využity historické fotografie z restaurování v roce 1966. Dlužno podotknout, že žádné původní plány vnitřní konstrukce jezdecké sochy se nedochovaly. Cílem posledního průzkumu bylo vyhodnotit dosavadní výsledky a posoudit stav konstrukce za pomoci širšího okruhu odborníků a případně navrhnout další metody průzkumu.

19.00 Závěrečná diskuse, otázky

Kontakt pro novináře: Michaela Vrchotová, 725 818 721, vrchotova@ghmp.cz

Další informace: www.ghmp.cz, www.facebook.com/GHMP.cz